

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Afdeling Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art. 46 RvO-GL-betaald fietsparkeren onder station Deventer

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 28-10-2025
Notanummer	: 2025-851
Datum	: 28-10-2025
Programma	: 03 - Leefomgeving
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: 2025-10-07 Vragen art 46 RvO - GL - Fietsenstalling NS-station.docx, Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-GL-Fietsenstalling station.docx

Parafering

21-10-2025: Teamleider Ruimtelijke Ontwikkeling23-10-2025: Wethouder21-10-2025: Afdelingsmanager Ruimte en Economie

Agendering

* 21-10-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 23-10-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

28-10-2025

B & W d.d.: 28-10-2025

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de D66-fractie vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 7 oktober 2025 heeft J.A. Diepenhorst van de fractie van GroenLinks uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over betaald fietsparkeren onder station Deventer. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

2025-10-07

Betreft: Schriftelijke vragen ex. artikel 46 RvO

Onderwerp: Betaald fietsparkeren onder station Deventer

Geacht College,

Op 6 oktober 2025 verscheen in *De Stentor* het artikel "*Fietsenstalling bij station na verbouw deels betaald*". Daarin staat dat ProRail na de renovatie van de ondergrondse fietsenstalling onder station Deventer het fietsparkeren voor een deel betaalbaar maakt. Gratis parkeren wordt dan beperkt tot 24 uur. De fractie van GroenLinks vindt het belangrijk dat fietsen een aantrekkelijk, betaalbaar en duurzaam alternatief blijft voor de auto, juist in een stad die inzet op schone mobiliteit en gezonde leefomgeving.

Daarom hebben we de volgende vragen:

Rol van de gemeente en samenwerking met ProRail

1. Hoe heeft het college invloed uitgeoefend op het besluit van ProRail om de stalling deels betaald te maken?
2. Heeft de gemeente vooraf overleg gevoerd met ProRail en NS over de gevolgen voor reizigers en fietsers?
3. In hoeverre kan de gemeente nog meedenken of bijsturen in de uitvoering, bijvoorbeeld rond tarieven of gebruiksvoorwaarden?
4. Gesteld wordt dat de stalling ook gebruikt wordt door mensen die niet met de trein reizen. Zijn hier cijfers over en is er duidelijkheid over beweegredenen (bijvoorbeeld schouwburgbezoekers)?

Toegankelijkheid en betaalbaarheid

5. Deelt het college de zorg dat betaald stallen een drempel kan vormen voor inwoners die met de fiets naar het station reizen en pas een paar dagen later weer terugkeren?
6. Is het college bereid om met ProRail te overleggen over mogelijkheden voor kortingen of vrijstellingen (bijv. eerste 72 uur gratis, of korting voor studenten en minima)?
7. Hoe ziet het college zijn verantwoordelijkheid om betaalbaar fietsgebruik te bevorderen, ook als de beheerder een landelijke partij is?

Duurzame mobiliteit en lokaal beleid

8. Hoe past de invoering van betaald parkeren bij de gemeentelijke ambitie om duurzame mobiliteit en fietsgebruik te stimuleren?
9. Verwacht het college dat de maatregel leidt tot meer fietsen in de openbare ruimte rond het station, en hoe wordt dat voorkomen?

Met vriendelijke groet

Jan-Auwke Diepenhorst

Raadslid GroenLinks-Deventer

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van GroenLinks
t.a.v.
J.A. Diepenhorst

Interne Post

2025-851
kenmerk

uw referentie

28 oktober 2025
datum

S.B. van der Velden
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte heer Diepenhorst,

In uw brief van 7 oktober jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over betaald fietsparkeren onder station Deventer. Ons antwoord is als volgt.

Algemene opmerking vanuit het college

Het college hecht waarde aan een toelichting op twee processen rond het NS station:

- Inpandige verbeteringen aan de constructie en optimaliseren van de stallingsrekken. Dit project, dat door Prorail wordt gefinancierd en uitgevoerd, is bedoeld om constructieproblemen op te lossen (zoals lekkage op diverse plaatsen) en gericht op het optimaliseren van plaatsing van rekken en looproutes. De gemeente wordt op de hoogte gehouden over ontwerp en werkfasering. Uitvoering vindt in het voorjaar van 2026 plaats.
- Vernieuwen van de exploitatieovereenkomst van de stalling tussen gemeente en NS Reizigers (eigenaar). Deze heeft een doorlooptijd van 10 jaar en loopt 31 december 2025 af. Op 1 juli 2022 is in een addendum vastgelegd dat de gratis stallingstijd van 30 naar 14 (aaneengesloten) dagen is teruggebracht. De gemeente betaalde dit jaar in dit kader een bijdrage van zo'n € 130.000,- die betrekking heeft op de gratis periode en op inzet van personeel. De bijdrage is onderdeel van het meerjaren programma parkeren (MPP). Het college verwacht begin december een nieuwe contractperiode van 10 jaar met NS Reizigers overeen te komen.

Deze twee processen lopen in de tijd door elkaar heen, maar hebben dus een andere grondslag. Een deel van de beantwoording geeft aan welk kader leidend is.

Vraag 1

Hoe heeft het college invloed uitgeoefend op het besluit van ProRail om de stalling deels betaald te maken?

Antwoord

Conform de lopende exploitatieovereenkomst is in het vooroverleg tussen NS Reizigers en de gemeente overleg gevoerd ten aanzien van mogelijke wijzigingen. NS Reizigers gaf aan dat men de intentie had de maximale aaneengesloten gratis stallingsduur te wijzigen naar 24 uur, in combinatie met een betalingsoptie voor langer stallen en een jaarabonnement. Dit is mede ontstaan door een overeenkomst op nationaal niveau, waarbij onder meer de Fietzersbond en de VNG hun akkoord hebben gegeven. Inmiddels geldt voor de meeste bestaande en nieuwe stallingen in Nederland dat dit regime standaard is of wordt doorgevoerd.

Een tweede – meer bedrijfsmatige – reden voor de wijziging is dat NS op basis van onderzoek heeft geconstateerd dat het daggebruik van de stalling de capaciteitsgrens bereikt. Door de aanpassing wordt het langer gebruiken van de stalling wellicht minder, maar wordt voorkomen dat daggebruikers geen plaats in de

stalling kunnen vinden omdat die in de ochtenduren volloopt. Hiermee vergroten we de zekerheid voor de dagreiziger en borgen we de gratis stallingsgelegenheid de eerste 24 uur.

Voor NS als eigenaar geldt dat de fietsenstalling primair bedoeld is voor daggebruik door NS-reizigers. Specifiek voor Deventer komt daarbij dat – anders dan ten tijde van het addendum van 2022 – de NS op dat moment nog niet over kon gaan tot terugbrengen van de gratis stallingsduur tot 24 uur, omdat het lopende contract ons hiertegen beschermde. Echter, toen werd inmiddels duidelijk dat bij nieuwe contractvorming de mogelijkheid van langere gratis stallingsduur zou vervallen, tenzij hiertegenover een hogere gemeentelijke bijdrage zou staan.

NS heeft voor de gemeente een inschatting gemaakt van de bijdrage in het geval van handhaven van de 14 dagen aaneengesloten stallingsduur. Deze komt neer op een verdubbeling van de jaarlijkse bijdrage ter hoogte van zo'n € 260.000,-. Tegelijkertijd gaf NS aan dat installatie van automatische toegangspoorten naast personele toezicht in dat geval geen optie was. In andere locaties zorgt de automatisering juist voor extra gebruikersgemak. Het college heeft op basis hiervan de afweging voor de wijziging gemaakt.

Vraag 2

Heeft de gemeente vooraf overleg gevoerd met ProRail en NS over de gevolgen voor reizigers en fietsers?

Antwoord

Zoals hierboven aangegeven heeft NS Reizigers aangegeven wat er voor reizigers verandert, maar ook hoe men op basis van het eigen reispatroon een juiste keuze kan maken. Voor het grootste deel van de reizigers nemen de kosten niet toe en de zekerheid van een plek voor daggebruikers en abonneementhouders zal toenemen door het invoeren van 24 uur gratis stallen. Voor mensen die langer willen parkeren blijft dit tegen betaling mogelijk. Het gaat hierbij om bedragen van € 1,50 per extra losse dag en voor een jaarabonnement € 90,- (omgerekend € 0,25 per dag) (prijspeil 2026).

Vraag 3

In hoeverre kan de gemeente nog meedenken of bijsturen in de uitvoering, bijvoorbeeld rond tarieven of gebruiksvoorwaarden?

Antwoord

Inmiddels is de installatie van mechanische toegangspoorten onderdeel van de inplandige verbeteringen. De richtbedragen zijn nationaal vastgelegd. De gemeente zou hoogstens kunnen aangeven hierop te willen afwijken. Conform de overeenkomst leidt dit echter tot een hogere bijdrage, onder vraag 1 genoemd. NS heeft toegezegd rond de invoering van wijzigingen gebruikers extra op de veranderingen te wijzen.

Vraag 4

Gesteld wordt dat de stalling ook gebruikt wordt door mensen die niet met de trein reizen. Zijn hier cijfers over en is er duidelijkheid over beweegredenen (bijvoorbeeld schouwburgbezoekers)?

Antwoord

Zoals hierboven benoemd heeft NS gebruikscijfers met ons als verlener van een bijdrage aan de stalling gedeeld. Deze cijfers zijn eigendom van NS en mogen niet openbaar gedeeld worden. Hetzelfde geldt overigens voor de exploitatieovereenkomst en het addendum. De gemeente heeft op basis van de informatie een correct beeld van het gebruik in het licht van de wijziging ingezien. Dag- en avondbezoekers aan de stad, die bijvoorbeeld de schouwburg bezoeken, kunnen met een OV-kaart gratis hun fiets blijven stallen, met grotere zekerheid op een plek.

Vraag 5

Deelt het college de zorg dat betaald stallen een drempel kan vormen voor inwoners die met de fiets naar het station reizen en pas een paar dagen later weer terugkeren?

Antwoord

Het College staat voor optimaal fietsgebruik, zeker als het op reguliere woon-werk- of woon-schoolbewegingen aankomt. Tegelijkertijd is de gemeente verantwoordelijk voor de financiële bijdrage en het aandeel dat deze heeft in bijvoorbeeld het MPP. In die afweging is het voor het college voorstelbaar dat een beperkt deel van de kosten aan een beperkt deel van de daadwerkelijke gebruikers wordt doorgerekend (in plaats van een last die uit algemene middelen moet komen).

Daar komt bij dat er diverse opties worden geboden die aansluiten op het landelijk beleid van NS hierin. Voorop staat dat voor de meeste reizigers er geen kostenwijziging plaatsvindt. Tegelijkertijd verbetert de stallingszekerheid voor dagreizigers en andere gebruikers die binnen een dag terugkeren naar hun fiets.

Vraag 6

Is het college bereid om met ProRail te overleggen over mogelijkheden voor kortingen of vrijstellingen (bijv. eerste 72 uur gratis, of korting voor studenten en minima)?

Antwoord

Het college is van mening dat de huidige balans correct is. Overleg zou neerkomen op een uitbreiding van de jaarlijkse bijdrage van zo'n € 130.000,- naar € 260.000,-, die naar mening van het college niet opweegt tegen hetgeen in het huidige voorstel per saldo aan voor- en nadelen wordt geboden.

Vraag 7

Hoe ziet het college zijn verantwoordelijkheid om betaalbaar fietsgebruik te bevorderen, ook als de beheerder een landelijke partij is?

Antwoord

Het college heeft als verantwoordelijkheid waar mogelijk een optimaal evenwicht tussen gebruikersgemak en financiële consequenties voor gebruikers te borgen. Door de stalling de eerste 24 uur gratis te houden, zijn deze volgens het college geborgd. NS is eigenaar. De gemeente is geen eindbeslisser. De stalling is open van de eerste tot de laatste trein, bemenst en wordt dankzij de inpassende verbeteringen qua kwaliteit weer op orde gebracht.

Vraag 8

Hoe past de invoering van betaald parkeren bij de gemeentelijke ambitie om duurzame mobiliteit en fietsgebruik te stimuleren?

Antwoord

Het college zou liefst op alle momenten alle gebruikers van de fiets willen ontzien. Echter, het college kent ook een financiële aanpak die vraagt om verstandige keuzes. Het college zorgt ervoor dat dagreizigers meer zekerheid krijgen en andere kortgebruikers kosteloos van deze voorziening gebruik kunnen blijven maken. Ook voor langparkeerders blijft er in de ogen van het college een kwalitatief product bestaan, waardoor je fiets stallen bij het station aantrekkelijk blijft.

Vraag 9

Verwacht het college dat de maatregel leidt tot meer fietsen in de openbare ruimte rond het station, en hoe wordt dat voorkomen?

Antwoord

Het college heeft een staande organisatie op en rond het stationsplein, die is gebaseerd op heldere regelgeving en het afvoeren van verkeerd geplaatste fietsen. Als het aantal foutgeparkeerde fietsen bij het station toeneemt, zal dit eerder het geval zijn vanwege een te volle stalling dan vanwege een beperking van de gratis stallingsduur tot de eerste 24 uur. Daarnaast is zoals hierboven aangegeven een aankondigingscampagne van NS voorzien, die is gebaseerd op landelijke ervaringen met de voorgenomen wijziging.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König